

VUODEN 2022 TOIMINTAKERTOMUS

1. Toimintasuunnitelman sekä tulo- ja menoarvion toteutuminen

Kulunut vuosi oli välivuosi valuma-alueen kunnostushankkeissa. Suunnitellut hankkeet eivät toteutuneet kohonneiden kustannusten ja puuttuvien tekijöiden vuoksi. Nuutajoen alkupään rantojen pajukkojen poisto toteutettiin vuodenvaihteessa.

Yhdistys on odottanut Pirkanmaan ELY-keskuksen ja Urjalan kunnan välisiä neuvotteluja vesistön sääntelystä. Toinen tapaaminen siirtyi vuoden 2023 puolelle.

Yhdistyksen edustaja on osallistunut neljään Pirkkavesien järjestämään tilaisuuteen.

Talousarvio on ylijäämäinen, koska suunnitellut hankkeet eivät edenneet kuin osin.

Henkilöjäsenmäärä pieneni hivenen mutta perhe- ja kannattajajäsenten määrä kasvoi.

2. Yhdistyksen johto ja toimihenkilöt

Hallituksen jäsenet:

Jorma Ikävalko pj. – Nuutajärvi 24.7. alkaen

Jouko Kokko, pj. – Rutajärvi 24.7. saakka

Jorma Järnstedt, vpj. – Kortejärvi

Riku Rantala, sihteeri – Nuutajärvi 31.12 saakka

Minna Ahlqvist – Rutajärvi

Pekka Heikkilä sihteeri 1.1.23 alkaen

Risto Lylykorpi - Nokoori/padon hoito

Anders Koponen - Nuutajärvi

Reijo Vähä-Touru - Rutajärvi

Leena Leppänen rahastonhoitaja

3. Kokoukset

Yhdistyksen hallitus kokoontui kuusi kertaa. Osa kokouksista oli hybridikokouksia, joka mahdollisti useamman jäsenen osallistumisen kokouksiin. Vuosikokous pidettiin 27.7.2022 Urjalankylän Koulumaassa. Kokouksessa oli paikalla 18 henkilöä. Yhdistys osallistui myös Urjalan kunnan kokoon kutsumaan yhteistyöneuvotteluun 2.9.2022 kunnantalolla. Pirkkavesien tilaisuuksiin yhdistyksen edustaja osallistui kolme kertaa. Hallitus perusti kolme hanketyöryhmää.

Kosteikkotyöryhmä kokoonkutsujana Jouko Kokko, Jokityöryhmä kokoonkutsujana Riku Rantala, Pato ja Kortejärvi-työryhmä kokoonkutsujana Jorma Järnstedt.

4. Veden korkeudet ja padon hoito

Vesi oli alkuvuodesta melko korkealla, mutta ei tulvinut. Maaliskuussa tehtiin normaali kevätalennus ja virtausta alettiin jo hidastamaan. Huhtikuun alussa runsaat lumisateet ja niiden sulaminen aiheutti ennätystulvat koko valuma-alueella. Vesi nousi Nuutajärvessä tasolle 17,80 ja Kortejärvässä 7,77 tasoon. Koko vesistö tulvi. Kesällä pitkä hellejakso laskee taas vedenpinnan hyvin alas. Padon rakenteiden huono kunto vaikeuttaa jo sääntelyä. Kaikkia luokkuja ei pysty sulkemaan kokonaan tai avaamaan kunnolla. Vesistön käyttäytymisessä alkaa näkyä yhä selvemmin ilmastomuutos. Talviset vesisateet yleistyvät, lumen vesiarvo laskee, kevätalennus ajoittuu yhä aiemmaksi, verrattuna esim 80 luvun vastaavaan aikaan. Kesät voivat olla sitten hyvinkin lämpimiä ja kuivia. Lisäksi erilaiset ääri-ilmiöt lisääntyvät ja vuosittainen vaihtelu voi olla rajuakin. Tämä johtuu siitä, että lämmin ilmanala sitoo suuremman määrän kosteutta, joka purkautuu esim. rankkasateina.

Leviä oli vähän. Syksyllä oli normaali levien syyskukinto.

Yhdistys on jatkanut padonhoitoa toistaiseksi entiseen tapaan. Padon kunto alkaa olla todella heikko ja se vuotaa melkoisesti.

Tankeakarvalehteä havaittiin Nuutajärven länsipäässä. Kasvi on ns. vieraslaji ja on vesiruton sukulainen. Se on levitessään hankala hävitettävä. Kasvin esiintyminen voi vaihdella vuosittain paljon.

5. KHO ei ottanut valitusta Nokoorin padosta käsittelyyn

Korkein hallinto-oikeus hylkäsi Nokoorin padosta tehdyn valituksen. Siten Vaasan hallinto-oikeuden antama päätös on lainvoimainen. Hakemuksessa vaadittiin että Nuuta-, Ruta- ja Kortejärven suojeluyhdistys ry:tä kielletään patoamasta vettä Nokorinkoskessa. Aluehallintovirasto on jo aikaisemmin hylännyt hakemuksen 20.6.2018.

Prosessin taustalla on vaatimus siitä, että Nokoorin padolla annettaisiin veden virrata vapaasti. Yhdistyksen ja nyt myös oikeuden käsityksen mukaan vapaan virtauksen aiheuttama vahinko tekisi koko yläpuoliselle vesistölle vakavan ja pysyvän haitan. Kortejärvi on suojeltu lintujärvi ja padon kynnyskorkeuden pudotus on vain 16,18 m, eli vesi Kortejärvässä voisi vähävetisenä aikana laskea niin alas, että järvi melkein kuivuisi.

6. Nuutajärven ja joen kunnostushanke

Yhdistys on pyytänyt tarjouksia ja selvityksiä Nuutajoen perkaamiseksi. Samalla on selvitetty erilaisia rahoitusvaihtoehtoja. Yhdistys jätti ELY:lle loppuvuodesta isomman avustushakemuksen Nuutajärven valuma-alueen kehittämissuunnitelman rahoittamiseksi. Tämä mahdollistaisi hankkeen etenemisen vuosien 2023 ja 2024 aikana.

7. Vesistön tila

Järviketjusuunnostelun selvitystä on jatkettu. Nyt tarkastelussa on mukana useampia vaihtoehtoja. Lisäksi mukana on pohjapato vaihtoehto, jolloin säännöstely muuttuisi. ELY:n edustajat selvittävät asiaa mukana olleille eri yhteistyötahoille 2.9.2022 pidetyssä kokouksessa. Pöydällä ovat myös nykyisten säännöstelymääräysten päivittäminen. Selvityksessä tarkastellaan vaikutuksia mm. veden pinnan mahdollisen säännöstelyn muuttumista luonnonmukaisemmaksi alueen eri maankäyttömuotoihin ja vesiluontoon. Ilmastonmuutos näkyy jo nyt vesistön käyttäytymisessä. Asian käsittely on edennyt valitettavan verkkaisesti laskuyhtiön jarrutustyön vuoksi.

Urjalankylän osakaskunta on tehnyt aloitteen veneväylän kunnostamisesta luontotornille Kortejärvellä. Suojeluyhdistys on mukana hankkeessa. Neuvotteluja on käyty mm. Metsähallituksen, Urjalan kunnan ja ELY-keskuksen kanssa. ELY-keskus ei hyväksynyt rahoitushakemusta. Uusi hakemus tehdään Pirkan Helmeen.

8. Muistamme.

Toimintavuoden aikana saimme kaksi suruviestiä. Yhdistyksemme perustajajäsenet ja pitkäaikaiset hallituksen jäsenet Antti Jokela Toivo Miettinen poistuivat keskuudestamme toimintavuoden aikana.

9. Tiedottaminen

Yhdistys on tiedottanut vesistön tilasta Urjalassa, sekä myös laajemmin Pirkanmaalla meneillään olevista kansallisista hankkeista. Jäsenkirjeessä kerrottiin ajankohtaisista asioista. Nuutajärvihanke on ollut esillä paikallislehdissä. Yhdistys on jatkanut nettisivujensa (www.airanne.net) ja fb-sivujensa (www.facebook.com/airanne.net) ylläpitoa. Yhdistyksen käyttöönotettava digitaalinen jäsenrekisteri on parantanut tiedottamista. Yhdistys jatkoi levätarkkailua Kaunistossa osana valtakunnallista havainnointia (www.jarviwiki.fi).

10. Muu toiminta

Nuutajoella on merkitty veneilyn kannalta hankalampia kareja aurasviitoilla. Yhdistys jätti Pirkanmaan ELY-keskukselle pyynnön ryhtyä toimiin laskuyhtiön luvanvastaisesta toiminnasta. Pyyntö koskee laskuyhtiön laiminlyöntejä jokiväylien kunnostustöissä. Hallitus valitsi yhdistyksen tilitoimistoksi Tili Helanderin. Yhdistyksen pitkäaikainen taloudenhoitaja Leena Leppänen luopui tehtävästä.